

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Kliimamuutustega kohanemist käsitleva uue ELi strateegia suunas – integreeritud lähenemisviis“

(2017/C 207/10)

Raportöör: Sirpa Hertell (FI/EPP), Espoo linnavolikogu liige

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. rõhutab, et suur osa komitee algseid soovitusi ELi kohanemisstrateegia kohta (CoR 3752/2013) jääb kehtima ning neid tuleb vaadelda koos käesoleva arvamusega. Komitee juhib eelkõige tähelepanu soovitudele siduda kohanemisstrateegia otsesemalt kliimamuutustele vastupanemise võime mõistega ning arendada edasi haavatavuse mõistet ja selle hindamist eri piirkondades, ettepanekule tegeleda rohkem kliimamuutustega kohanemise lahendustega, mis põhinevad rohelisel taristul, ning elurikkuse ja ökosüsteemi küsimustega, samuti hoiatusele, et võib olla vajalik töötada välja ka stsenaariumid kohanemiseks üle kahekraadise temperatuuritõusuga, kui Pariisi kokkuleppe kontekstis tehtavad üleilmsed jõupingutused ei ole edukad;

2. tunnistab, et kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia (edaspidi „strateegia“) kõigi kaheksa meetmega tehakse tööd ja tulemused hakkavad paistma (nt riiklike kohanemisstrateegiatega vastuvõtmine 75 % ELi liikmesriikidest, nüüd linnapeade pakti hõlmatud algatuse „Mayors Adapt“ käivitamine) ning seepärast ootab komitee huviga kõnealuse strateegia hindamist ja läbivaatamist Euroopa Komisjonis. Komitee rõhutab, et see on pidev protsess, kus liikmesriigid peaksid samuti korrapäraselt ajakohastama oma strateegiaid, et pidada sammu areneva teadmistebaasiga ning asjaomaste õigusraamistike ja rahvusvaheliste lepingutega;

A. VALITSEMINE

Mitmetasandilise valitsemise raamistiku tugevdamine

3. tunnistab, et kuigi komisjon ja liikmesriigid on poliitika ja õigusraamistike loomisel olulise tähtsusega, on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel juhtroll konkreetsete kohanemismeetmete kaudu oma territooriumi haavatavuse vähendamisel kliimamuutuste eri mõju suhtes. Seepärast rõhutab komitee, et hästi toimiv mitmetasandiline valitsemisraamistik on ülioluline;

4. kutsub Euroopa Komisjoni üles innustama eri valitsemistasandeid (EL, liikmesriigid, piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused) tihedamale koostööle, et viia prioriteedid omavahel kooskõlla, minimeerida vastandlikke või paralleelseid seostamata protsesse, maksimeerida nende strateegiatega ja kavade koosmõju, mis on välja töötatud ELi ja riikide tasandil ning kohalikul ja piirkondlikul tasandil, ning tagada seeläbi poliitika suurem sidusus ning koordineeritud ja üksteist täiendavad meetmed;

5. toetab selliseid ELi algatusi nagu kliima- ja energiaalane linnapeade pakt ja uued ELi linnade tegevuskava partnerlused, mis soodustavad koordineeritud mitmetasandiliste juhtimissüsteemide ja koostööplatvormide teket. Tuleb näha nende rolli linnade ja piirkondade vajaduste analüüsimisel ja koostöö parandamisel. Komitee jääb ootama ka linnade tegevuskava partnerluse õigeaegset loomist kliimamuutustega kohanemise prioriteetsel teemal, sh selle majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnaalane mõõde;

6. rõhutab sellega seoses vajadust kaasata linnad ja piirkonnad ulatuslikumalt riiklike kohanemisstrateegiatega ja -kavade ettevalmistamisse ja elluviimisesse. Komitee kutsub seega ELi liikmesriike üles looma asjakohaseid institutsioonilisi struktuure või platvorme, et innustada pidevat konsulteerimist ja tihedamat koostööd (nt tööühmade kaudu), võttes arvesse liikmesriikide eripära, ning palub Euroopa Komisjonil seda tegevust toetada ja julgustada;

7. leiab, et piirkondade olulist rolli tuleb strateegia läbivaatamisel paremini arvestada (nt eraldi peatükis) ja toetada rohkem nende jõupingutusi. Piirkonnad etendavad kohanemisprotsessis tõepoolest koordineerija/vahendaja rolli, kindlustades selle, et liikmesriikide määratud prioriteedid vastavad kohapeal väljendatud vajadustele ja ootustele ning

vastupidi. Nad võivad olla ka katalüsaatorid, mis toetavad kohalike omavalitsuste jõupingutusi kliimamuutustele ja katastroofiohule vastupanuvõime tugevdamisel, suutlikkuse suurendamisel ja kättesaadavate rahaliste vahendite kasutamisel, nagu on näidanud linnapeade paktis nn koordineerijatena juba osalevad piirkonnad. Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles rohkem tunnistama linnapeade pakti raames mitte ainult kohalike, vaid ka piirkondlike omavalitsuste võetud ülesandeid ja rakendatud meetmeid (nt sarnaselt algatuse RegionsAdapt raames praegu tehtavale);

8. juhib tähelepanu sellele, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused teatud liikmesriikides peavad tegevust piiravaks takistuseks normatiivse õigusraamistiku puudumist. Nad sooviksid seega ELilt ja riigiasutustelt selgemaid volitusi kohanemismeetmete võtmiseks. Riigi tasandil tervitab komitee mõnes liikmesriigis hiljuti tehtud jõupingutusi kohanemisküsimuste hõlmamiseks konkreetsetesse õigusaktidesse (nt veepoliitika raamdirektiivi ja ülejutuste direktiivi kontekstis);

9. kutsub Euroopa Komisjoni üles uurima, kui suurel hulgal kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel kogu ELis ja liikmesriikides on olemas kohanemisstrateegia või -kava. Selle alusel võiks Euroopa Komisjon koos kohalike ja piirkondlike omavalitsustega teha ettepaneku kehtestada ELi ja riigi tasandi eesmärgid, et edendada kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes veelgi enam kohalike ja piirkondlike kohanemisstrateegiate ja -kavade väljatöötamist;

B. KAASAMINE JA JUHTIMINE

Sidusrühmade aktiivsem kaasamine ja kapseldumise kaotamine

10. rõhutab, et lisaks hästi toimivale mitmetasandilise valitsemise raamistikule tuleb strateegia läbivaatamisel pöörata rohkem tähelepanu vajadusele kaasata sidusrühmi ja valdkondadeülesele (mitte kapseldunud) lähenemisviisile, et saavutada tõhusamad ja integreeritumad kohalikud kohanemismeetmed. Strateegia läbivaatamisse võiks lisada mõne konkreetse näite selle kohta, et kohaliku ja piirkondliku tasandi lahenduste loomisel on koos töötada kasulikum kui üksi, või viidata sellistele näidetele. Selliseid osalust soodustavaid lähenemisviise tuleks aktiivselt innustada ja toetada, sh ELi rahastatavate projektide abil (nt programmide „Life“ ja „Horisont 2020“ tulevaste projektikonkursside raames);

11. rõhutab, kui oluline on põhjalikult uurida edu saavutamise tegureid ja takistusi eri koostöövormide puhul teadlaste, praktikute ja poliitikakujundajate vahel kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Selle teabe alusel võiks anda praktilisi soovitusi, mis põhinevad konkreetsetel näidetele (mitme sidusrühmaga/avaliku ja erasektori) partnerlustest, mida tuleb ulatuslikult levitada, näiteks kliimamuutustega kohanemist käsitleva Euroopa veebisaidi kaudu (Climate-ADAPT);

12. meenutab, et kõikvõimalike teabevahetuskanalite kaudu on tarvis suurendada teadlikkust integreeritud kohanemise ja leevendusmeetmete võtmise vajaduse kohta, et saavutada suurim võimalik koostoime nende kliimapoliitika kahe valdkonna vahel ning vältida nn halvasti kohanemist. Selleks kutsub komitee Euroopa Komisjoni üles uurima strateegia läbivaatamisel uuenduslikke mehhanisme teadlikkuse ja aktsepteerimise suurendamiseks kohalike ja piirkondlike osalejate seas (sh kodanikud ja ettevõtjad) ning harjumuste muutumise soodustamiseks;

Investeerimine suutlikkuse suurendamisse ja teadmiste jagamisse

13. toonitab, kui oluline on luua Euroopa linnades ja piirkondades täiendavat suutlikkust ja tegeleda teadmistes esinevate lünkadega, ning peab portaali Climate-ADAPT ja sellega seotud linnapiirkondade kohanemise toetusvahendit sellele tegevusele heaks aluseks. Viimast on vaja aga pidevalt tugevdada ja täiendada, veelgi tutvustada ja paremini siduda linnapeade pakti platvormiga, samuti tuleb see muuta kasutajasõbralikumaks. Komitee kutsub komisjoni üles pidama nõu linnade ja piirkondadega, et määrata koos kindlaks see, kuidas portaali Climate-ADAPT kohandada nii, et see vastaks kõige paremini nende vajadustele, ning otsustama, kas kõnealune vahend tuleks integreerida linnapeade pakti veebilehega;

14. rõhutab vajadust jätkata kohapeal järeleproovitud heade tavade kogumist. Linnade ja piirkondade head tavad tuleb salvestada ühes üldsusele kättesaadavas ja lihtsalt otsitavas andmehoidlas (nagu portaal Climate-ADAPT ja/või linnapeade pakti veebileheküljel olev sihttasemete kataloog), et lihtsustada kogemuste vahetamist osalejate vahel. Eelkõige peaks selline andmebaas hõlmama asjakohaseid funktsioone, mille abil on võimalik leida näiteid, kus esineb sarnane olukord (nt kliimaatilised ohutegurid, rahvastikutihedus) või sarnane geograafiline eripära (nt asukoht mägedes või nende läheduses, jõe või mere ääres), pidades silmas kohanemistüpoloogiatega väljatöötamist. Komitee on valmis andma oma panuse edukate

piirkondlike tavade kindlaksmääramise ja teedrajavate piirkondade mobiliseerimise, alustades oma ENVE komisjoni ja komitee linnapeade pakti saadikute rühma tehtavast tööst, mida tuleks veelgi laiendada ja edendada;

15. rõhutab, et linnadevahelise koostöö kaudu tuleb hõlbustada ka teadmussiiret. Euroopa Komisjon peab määrama kindlaks asjakohased vastastikused ja nõustamismeetmed, neid edendama ja piisavalt rahastama. Linnapeade pakti raames juba väljapakutud mestimisprogrammid on kujunenud edukaks ja väärtuslikuks ning seega tuleks neid tulevikus korrata ja laiendada (nt iga-aastaste projektikonkursside abil);

16. kutsub Euroopa Komisjoni üles tugevdama jõupingutusi sellise raamistiku loomiseks, mis võimaldab linnades ja piirkondades suutlikkust suurendada. Selliste ELi algatuste, vahendite ja programmide rohkus, mis juba pakuvad linnadele ja piirkondadele mitmesuguseid suutlikkuse suurendamise võimalusi (nt seminarid, veebiseminarid, juhendid), põhjustab praegu segadust nende kasutajate seas;

17. märgib, et kuigi tehakse mõningaid edusamme – eeskätt uue ühtse kontaktpunkti hiljutise käivitamisega ELi linnade tegevuskava raames –, peaks komisjon selgitama linnadele ja piirkondadele pakutavate kohanimisvaldkonna teenuste eripära ja täiendavaid jooni ning võtma endale ülesandeks täita teadmistes esinevad lüngad, mis selguvad kõnealuse tuvastamise ja koostamise käigus. Selles protsessis kutsub komitee komisjoni üles tegema järgmist:

- a) kasutama parimal viisil ära suurimat ELi kliimameetmetega kohanimise algatust linnadele ja piirkondadele, st kliima- ja energiaalast linnapeade pakti, ning seadma selle peamiseks koondalgatuseks kohaliku tasandi kliimameetmete võtmisel;
- b) jätkama kohanimisteedemate hõlmamist teistesse olemasolevatesse linnade, piirkondade või maakohtadega seotud ELi algatustesse;
- c) tugevdama koostööteiste partneralgatustega (nt RegionsAdapt, Under2MoU, vastupanuvõimeliste linnade kampaania), et kasutada nende kogemusi ja oskusteavet, tagada suurem sidusus ning innustada linnadele ja piirkondadele kasu toovat ühistegevust;
- d) julgustama sidemeid riiklike, piirkondlike ja kohalike algatustega, millel on kauguleulatuvad eesmärgid ning mis pakuvad võimalusi võrgustike ja partnerluste loomiseks, hoolimata sellest, kas nad on ühinenud mõne eelnimetatud algatusega või mitte;

Teadmistebaasi suurendamine kliimaohutude ja haavatavuse osas

18. tunnistab, et kõik valitsemistasandid (sh linnad ja piirkonnad) peavad põhjalikult mõistma oma territooriumil kliimamuutustest tekkivat ohtu ja haavatavust, et lähtuda neist oma otsustusprotsessis ja poliitikakujundamisel. Sellega seoses kutsub komitee komisjoni üles veelgi toetama kliimamuutustest tekkiva ohu ja haavatavuse hindamise piirkondlikke ja kohalikke raamistikke, sest need on mis tahes kohanimisstrateegia lähtepunkt ja toetavad tõendusjuhiseid meetmeid;

19. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused juhivad regulaarselt tähelepanu järgmistele kohanimismeetmete takistustele: 1) kasuliku ja mõistetava kliimamuutusi käsitleva teabe (või sellele juurdepääsu) puudumine ning 2) selle teabe tõlgendamise oskuste ja kogemuste puudumine. Seega on vaja täiendavat tuge – dokumenteerimise ja heade tavade jagamise näol –, et esiteks tutvustada omavalitsustele juba olemasolevat teavet ning teiseks aidata neil vähendada ja tõlgendada linna/piirkonna tasandi mõju;

20. kutsub komisjoni üles veelgi toetama linnade ja piirkondade tehtavaid jõupingutusi kliimamuutuste prognoosimisel ja ohtude hindamisel, suurendades oma tegevust, mis on seotud asjakohaste (riskide modelleerimise) vahendite ja meetodite tuvastamise, (makro)piirkondlike kliimamõju stsenaariumite väljatöötamise ja kliimateenistuste võrgustiku loomisega (programmi „Horisont 2020“ raames) rahvusvahelisel, Euroopa ja riikide (ning neist madalamal) tasandil. Sellised kliimateenistuste võrgustikud koondavad asjaomaseid eksperte ja andmete tootjaid (nt teadusringkonnad) ning teevad olemasoleva teabe ja teadmised kohalikele ja piirkondlikele poliitikakujundajatele kättesaadavaks ja mõistetavaks;

21. rõhutab, kui oluline on toetada kliimaohutude avalikustamist, et julgustada kohanimismeetmeid võtma ja innustada investeringuid tegema. On tekkimas mitmeid uusi kliimaohutude avalikustamise vabatahtlikke ja/või erasektori algatusi, mida komisjon võiks omalt poolt toetada ja edendada;

22. tervitab sellega seoses komisjoni algatust uurida koostöövõimalusi kindlustussektoriga kui ühe põhilise andmete tootja ja potentsiaalsete investeeringute tegijaga. Komitee kutsub komisjoni üles hindama kindlustusmehhanisme, mis võivad soodustada riskiennetust ja toetada kahju vähendamist, ning tegema koostööd kindlustusandjatega, tagamaks, et nad jagavad avaliku sektoriga riskide modelleerimise ja katastroofiohu juhtimise valdkonnas saadud teadmisi ja oskusteavet. Strateegia läbivaatamisel tuleks veelgi edendada olemasolevaid edukaid partnerlusi, et teisigi inspireerida ja motiveerida. Komitee rõhutab selles kontekstis aga ka seda, et samal ajal võib linnades või piirkondades, millele kindlustusandjad on omistanud kõrge riskitaseme, olla investeerimine ja areng takistatud, ning kutsub Euroopa Komisjoni üles strateegia läbivaatamisel uurima, kuidas selliste probleemidega võiks tegeleda;

Sotsiaal-majandusliku kasu analüüsimine

23. leiab, et strateegia läbivaatamisel tuleb veelgi rõhutada kohanemise sotsiaal-majandusliku mõju hindamise eeliseid. Selline sotsiaal-majanduslik analüüs on juhiseks otsustajatele, andes neile selgema ülevaate kohanemismeetmete võimalikest kuludest ja tuludest võrreldes meetmete mittevõtmisega, ning aitab seega suurendada teadlikkust, mõista suutlikkuse piiranguid ja leida majanduslikult kõige elujulisemaid poliitikalahendusi;

24. märgib, et linnad ja piirkonnad vajavad lisateavet mitmesuguste olemasolevate meetodite kohta, mida saab hindamiseks kasutada (nt kulude-tulude analüüs, mitme kriteeriumi analüüs, sidusrühma otsus, katse ja vaatlus), ja nende sobivuse kohta erinevates kontekstides. Seepärast soovib komitee komisjonil anda asjakohast toetust oma baasplatvormide kaudu (Climate-ADAPT ja linnapeade pakt);

Meetmete järelevalve, aruandlus ja hindamine

25. rõhutab, et kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele on vaja anda asjakohased järelevalve, aruandluse ja hindamise vahendid ja näitajad, et pakkuda teavet ja tuge kohalike kohanemismeetmete kavandamisel. Viimast võiks jällegi edendada kohanemisteemaliste baasplatvormide kaudu (Climate-ADAPT ja linnapeade pakt);

26. on veendunud, et on oluline tagada, et rahvusvahelised, Euroopa, riiklikud ja kohalikud/piirkondlikud järelevalve, aruandluse ja hindamise raamistikud oleksid omavahel kokkusobivad ja täiendaksid üksteist – see tagab sidususe ja vähendab linnade ja piirkondade halduskoormuse miinimumini;

27. tervitab edusamme, mis on selles vallas saavutatud pärast strateegia avaldamist, st on välja töötatud liikmesriikide kohanemisvalmiduse tulemustabel ja linnapeade paktile alla kirjutatud linnade järelevalve- ja aruandlusvorm, ning väljendab heameelt nende kahe vahel loodud tugevate sidemete üle, kuid leiab, et neid on vaja veel rohkem tutvustada ja anda täiendavaid suuniseid nende kasutamiseks (nt linnapeade pakti veebilehel);

28. rõhutab, et tuleks veel uurida täiendava koostoime võimalusi teiste partneralgatustega, mis on paralleelselt välja pakutud rahvusvahelisel või Euroopa tasandil (nt RegionsAdapt, CRAFT, Resilient Cities) ning millel on oma järelevalve, aruandluse ja hindamise süsteemid, kuid märgib, et täiendav ühtlustamine või koostöö ei tohi tulla linnade/piirkondade vajaduste ja huvide arvelt;

C. RAHASTAMINE

Juurdepäasu toetamine riiklikele rahastamisvahenditele

29. tervitab kohaliku ja piirkondliku tasandi kliimameetmeid toetavaid olemasolevaid ELi rahastamisvahendeid (nt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, aga ka programmid „Horisont 2020“ ja „Life“, Euroopa Liidu Solidaarsusfond, looduskapitali rahastamisvahend), kuid rõhutab, et nende vahendite kättesaamine on ikka veel linnade ja piirkondade suurim probleem. Seepärast kutsub komitee komisjoni üles andma Euroopa kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele 1) lihtsalt kättesaadavat ja mõistetavat teavet rahaliste vahendite ja rahastamismehhanismide kohta, mida on võimalik kasutada omavalitsuste tegevuskavade väljatöötamiseks ja rakendamiseks, ning 2) täiendavaid suuniseid ja abi olemasolevate vahendite kättesaamiseks ja kasutamiseks ning samuti kombineerimiseks (nt kohandatud koolituste abil);

30. tuletab meelde oma ettepanekut võtta kapitali kulude ja tulude hindamisel kasutusele kogu olelusringi arvestav käsitlus, et tagada pikaajaline tasuvus seoses kliimamuutustele vastupanuvõimeliste investeeringutega. Raamatupidamises ja riskiregistris peaks olema kohustuslik esitada majanduslik, keskkonnaalane ja sotsiaalne mõju selliste meetmete ja kapitaliinvesteeringute puhul, mille juures jäetakse arvesse võtmata muutuvad kliimatingimused, samuti meetmete mittevõtmise puhul;

31. loodab, et strateegia läbivaatamisel rõhutatakse rohkem piirkondade võimalikku rolli juurdepääsu lihtsustamisel teatud rahastamiskavadele. Mõni piirkond juba aitab hallata ja jaotada ELi struktuurifondide vahendeid, koondades kokku oma piirkonna omavalitsustes loodud väiksemaid projekte, või pakub otsest rahastamist. Komitee rõhutab aga, et on vaja täiendavaid suuniseid, et aidata neil korraldusasutustel kasutada ära saadaolevate Euroopa vahendite ja uuenduslike rahastamisvahendite kõiki võimalusi;

32. kutsub komisjoni täiendavalt uurima mõtet pakkuda teatud kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kiiret juurdepääsu rahastamisvahenditele, lähtudes sellistest teguritest nagu avalik pühendumine ulatuslikule kliimamuutustega kohanemisele (nt ühinedes linnapeade pakti algatusega), ulatusliku ohtude ja haavatavuse hindamise korraldamine või kohanemisalase tegevuskava käivitamine. Kui komisjon vaataks läbi eeltingimused teatud rahastamisvahendite kasutamiseks ning kvalifitseerimis- ja hindamiskriteeriumid eri programmide („Horisont 2020“ ja „Life“) raames antavate toetuste saamiseks, võimaldaks ja soodustaks see sellist kiiret juurdepääsu. Seda suunda tuleks veendunumalt kaaluda ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames, soovitudes kõikidel korraldusasutustel võtta kasutusele mõnes piirkondlikus rakenduskavas juba väljendatud võimaluse anda eelis neile algatustele, mis on ette nähtud linnapeade paktis osalevate omavalitsuste vastuvõetud säästva energia tegevuskavades ning säästva energia ja kliimameetmete tegevuskavades;

Olemaolevate rahastamisvahendite kohandamine

33. tervitab Euroopa Komisjoni algatust hinnata järgmist mitmeaastast finantsraamistikku ette valmistades ELi eri vahendite rakendamise ning toetuste ja teiste rahastamisvahendite kasutamise edusamme (nt õppetunnid programmist „Life“ ning kliimameetmete hõlmamine Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidesse). See peaks aitama 1) pakkuda välja õiget kombinatsiooni nii üldisematest kui ka kohanemiskesksematest rahastamisvahenditest, seejuures kliimamuutuste leevendamiseks vajalikke eelarvevahendeid vähendamata, ning 2) esitada soovitusi tulevaste projektikonkursside jaoks (nt programmide „Life“ ja „Horisont 2020“ raames), täites seeläbi viimased lüngad kliimamuutustega kohanemise kohalike meetmete rahastamises;

34. rõhutab, et programmi „Life“ (täpsemalt selle kliimameetmete allprogrammi integreeritud projekte) peavad linnad ja piirkonnad üheks põhiliseks rahastamisvahendiks, mille abil proovida, katsetada ja näidata kohanemismeetmeid valdkondadevaheliselt ja suurel maa-alal (piirkonna tasandil, mitme piirkonna ulatuses, üle kogu riigi või rahvusvaheliselt). Komitee kutsub seepärast komisjoni tungivalt üles seda programmi laiendada ja täiendavalt toetama;

Investeeringute soodustamine

35. tunnistab, et paljudel Euroopa linnadel ja piirkondadel on väga suur kasutamata potentsiaal tõmmata ligi rohkem investeeringuid ning paljudel neist on ka tõsiseid takistusi omaenda investeeringute valdkonnas;

36. leiab, et komisjon peaks seepärast jätkama uuenduslike võimaluste uurimist kohanemismeetmetesse tehtavate investeeringute suunamiseks kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, ning kutsub komisjoni üles andma omavalitsustele asjakohast eksperdiabi, suuniseid ja toetust elujõuliste investeeringute ettevalmistamiseks (nt Euroopa investeerimisnõustamise keskuse või muude sihipärase suutlikkuse suurendamise meetmete kaudu) ja rahastamise tagamiseks. Strateegia läbivaatamisel võiks tuua näiteid erainvestoritega tegelemise ja kindlustusandjatega koostöö tegemise mehhanismidest – ning komisjon peaks veelgi enam toetama selles suunas tehtavaid katsealgatusi;

Avaliku ja erasektori vahendite koondamine ja kombineerimine

37. rõhutab, et linnadel ja piirkondadel tuleb aidata leida selline avaliku ja erasektori vahendite kombinatsioon – rahvusvahelistest, ELi, riiklikest ja kohalikest allikatest –, mis on nende kohalikes oludes kohanemismeetmete rahastamiseks kõige sobivam. Nagu on rõhutatud mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 läbivaatamisel, uurib komisjon täiendavalt, kuidas tegeleda järelejäänud investeerimisvajadustega, koondades kokku ELi, riikide ja erasektori vahendid;

D. ASTUMINE rahvusvahelisele areenile**Rahvusvaheline väljakutse vajab rahvusvahelist vastust**

38. tunnistab, et viimastel aastatel on rahvusvaheline dialoog kliimaküsimustes muutunud aktiivsemaks ning toonud kaasa uusi rahvusvahelisi kokkuleppeid, nagu Sendai katastroofiohu vähendamise raamistik 2015–2030, säästva arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kliimakokkulepe. Seepärast kutsub komitee komisjoni üles lülitama oma tegevust rohkem neisse üleilmsetesse raamistikesse, tugevdama oma eeskujulist näitavat rolli ning toetama koostöö loomist nende algatuste vahel;

39. rõhutab, et strateegia läbivaatamisel peaks paremini kajastama kliimaga seotud ohtude haldamise piiriülest aspekti. Sellega seoses näib makropiirkondlik koostöö olevat asjakohane lähenemine, kuidas edendada kliimamuutustega kohanemist ELis, soodustades teabevahetust ja koondades jõupingutusi üle halduspiiride. Seepärast peaks komisjon kaaluma oma riikidevaheliste katsealgatuste (nt Doonau, Läänemere, Alpi ning Aadria ja Joonia mere piirkonnas) laiendamist teistele makropiirkondadele Euroopas ja mujalgi ning nende täiendavat toetamist;

40. kutsub komisjoni üles rohkem rõhutama piirkondadevahelisest (ja linnadevahelisest) koostööst saadavat kasu. Sellega seoses pakub uus ülemaailmne kliima- ja energiaalane linnapeade pakt ka teistele maailma piirkondadele uusi võimalusi kasutada Euroopa kogemusi ja näiteid, samuti annab see Euroopa kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele võimaluse õppida oma teistes maailmajagudes elavatel kolleegidel;

41. märgib, et arvestades hiljutisi ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni prognoose tulevaste rändevoogude kohta, tuleb strateegia läbivaatamisel käsitleda kliimamuutustega kohanemise ja rände vahelist seost ning seega tuleb lisada uus peatükk kliimast ajendatud rändest tulenevate probleemide ja selle pakutavate võimaluste kohta. Sellega seoses peab komisjon uurima, kuidas saaks linnu ja piirkondi rohkem toetada rändajate ja pagulaste liikuvuse ja võimalusel integreerimise küsimuses;

42. Kokkuvõtteks soovib Regioonide Komitee väljendada oma entusiasmi osalemise üle kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia läbivaatamise teemal toimivas sidusrühmadega konsulteerimise protsessis, mille Euroopa Komisjon korraldab 2017. aasta alguses, ning peab käesolevas arvamuses – aga ka teistes kohanemisteemalistes arvamustes⁽¹⁾ – esitatud soovitusi heaks aluseks tulevasele arvamustevahetusele.

Brüssel, 9. veebruar 2017

Euroopa Regioonide Komitee
president

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ „Tõhus veevarude majandamise süsteem – innovaatiliste lahenduste lähenemisviis“, raportöör: Cees Loggen, „Programmi LIFE vahehindamine“, raportöör: Witold Stepień, „Tegevuskava Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku 2015–2030 jaoks. Katastroofiohupõhine lähenemisviis kogu ELi poliitikale“, raportöör: Adam Banaszak, „Ülemaailmse kliimakokkuleppe saavutamine – territoriaalne lähenemisviis COP22-le Marrakechis“, raportöör: Francesco Pigliaru.